

РЕШЕНИЕ

№ 34

гр. Варна, 22.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, I СЪСТАВ, в публично заседание на петнадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Янко Д. Янков

Членове: Даниела П. Костова
Светослава Н. Колева

при участието на секретаря Геновева Хр. Ненчева
в присъствието на прокурора А. Вл. П.
като разгледа докладваното от Даниела П. Костова Въззивно частно
наказателно дело № 20243000600051 по описа за 2024 година

и за да се произнесе взе предвид следното:

Настоящото съдебно производство е по реда на чл.313 и следващите от НПК, намиращи приложение по препращане от нормата на чл.306 ал.3 от НПК. Образувано е по въззивна жалба на адв.М. Т. – процесуален представител на осъденото лице А. Р. А. против определение № 15 от 12.01.2024г. по ЧНД № 530/2023г. по описа на ОС-Добрич по реда на чл.306 ал.1 т.1 от НПК, с което било извършено групиране на наложените на осъденото лице наказания, в частта, с която наказанието било увеличено по реда на чл.24 от НК.

Предмет на въззивното производство е определение № 15 от 12.01.2024г. по ЧНД № 530/2023г. по описа на ОС-Добрич, с което било определено за изтърпяване едно общо наказание по отношение на осъденото лице А. А. за наложените му наказания по НОХД № 54/2023г. по описа на ОС-Добрич и НОХД № 500/2023г. по описа на ОС-Добрич, с налагане да изтърпи най-тежкото от тях, а именно лишаване от свобода за срок от две години и глоба в размер на 5 000 лв. при първоначален общ режим. На основание чл.24 от НК така определеното най-тежко наказание „лишаване от свобода“ за срок от две години бил завишен с $\frac{1}{2}$ и определен на ТРИ ГОДИНИ ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА. Определеното наказание по НОХД 896/2020г. на РС-Добрич - глоба в размер на 500 лв. и лишаване от право да управлява МПС за срок от шест месеца подлежало на отделно изпълнение и било изтърпяно изцяло.

Във въззивната жалба се развива оплакване само относно завишаването на наказанието по чл.24 от НК. Изложени са аргументи в насока, че по всяко едно от делата съдилищата били определили наказание на минимума, предвиден в съответните текстове при преценката, че тези наказания биха удовлетворили целите на чл.36 от НК. Изтъква се младата възраст на жалбоподателя, започването на трудова дейност, веднага след прекъсването на изпълнението на наказанието. Оспорва се изводът на съда, че макар да бъде определен като личност с висока степен на обществена опасност заради краткия период на извършените по групиранията деяния, то това не би следвало да е единствено основание за увеличение на наказанието. Набляга се на изискването на закона, че следва да има доказателства, от които да става ясно, че общото наказание няма да осъществи своето поправително и превъзпитателно въздействие и се твърди, че такива данни липсват по делото. Моли се за отмяна на завишението по чл.24 от НК.

Прокурорът от АП-Варна изразява становище за неоснователност на жалбата и предлага на въззивната инстанция да потвърди определението на ОС-Варна като излага подробни съображения в подкрепа на тезата си.

В съдебно заседание въззивникът поддържа жалбата на защитника си на изложените в нея основания. В последната си дума моли да му бъде даден шанс да започне нов живот, позовавайки се на това, че има семейство и е започнал работа, както и че е преосмислил поведението си.

Адв. Т. допълва жалбата си, обосновавайки се и с чистото съдебно минало на ос.л. преди извършването на двете деяния, които са групирани и увеличени. Посочва и обстоятелството, че непосредствено след пускането му в прекъсване, осъдения А. започнал работа, за което е приложен трудов договор пред първата инстанция. Изтъква и младата му възраст като основание да му бъде даден шанс за поправяне.

Варненският апелативен съд, след като се запозна с материалите по делото констатира, че въззивната жалба е допустима и я разгледа по същество.

Предмет на групирането по ЧНД № 530/2023г. по описа на ОС-Добрич били следните осъждания на А. А.:

1/По НОХД № 54/2023г. на ОС-гр.Добрич за осъществено на 16.11.2022г. престъпление по чл.354а ал.1 пр.4 и 5 вр. чл.26 ал.1 от НК, за което било наложено наказание лишаване от свобода за срок от две години и глоба от 5 000 лева. Споразумението влязло в сила от 20.03.2023г.

2/По НОХД № 500/2023г. на ОС-гр.Добрич за осъществено на 03.08.2019г. престъпление по чл.354а ал.1 вр. чл.20 ал.2 от НК, за което било наложено наказание лишаване от свобода за срок от две години и глоба от 5 000 лева. Споразумението влязло в сила от 13.12.2023г.

3/По НОХД № 896/2020г. на РС-гр.Добрич, за осъществено на 31.10.2021г. престъпление по чл.343 ал.1 б.„б“ пр.2 от НК, за което било наложено при условията на чл.55 наказание глоба в размер на 500 лева и

лишаване от правоуправление за срок от шест месеца. Споразумението влязло в сила от 22.10.2020г.

След като обсъдил двата възможни варианта на групиране, ОС сторил най-благоприятното от тях (съобразно изискването на Постановление №4/28.06.1965г. по н.д.№2/65г. на Пленума на ВС), а именно това между наказанията по НОХД по пункт 1 и 2 от горепосочените.

След законосъобразното определяне на общото наказание в размер на две години лишаване от свобода и глоба в размер на 5 000лв, съдът приложил разпоредбата на чл.24 от НК, увеличавайки общото наказание на А. с $\frac{1}{2}$, т.е. с една година. Мотивирал определението си с краткия времеви интервал на извършените престъпления. Добавил, че държането с цел разпространение към 2019г. на различни по вид високорискови наркотични вещества било осъществено в съучастие с още две лица и при условията на продължавано престъпление, извършено преди изтърпяване на всички санкции за причинената катастрофа със средна телесна повреда (по НОХД № 896/2020г. на РС-гр.Добрич). При последното извършено престъпление по чл.3543а ал.1 от НК, съдът отбелязал вида на наркотичната субстанция (кокаин), както и стойността ѝ (7590 лева), а също и действия по осъществено разпространение. Посочил още, че това престъпление било извършено в рамките на вече налично висящо досъдебно производство - това по ДП № 672/2019г. на I РУП-гр.Добрич (завършило със споразумение по НОХД 500/2023г.).

Така стигнал до извод, че са налице основанията за завишаване на определеното общо наказание лишаване от свобода за срок от две години. За съответно на съвкупността, обществената опасност на деянията и дееца, приел максимално допустимото увеличение с $\frac{1}{2}$ -т.е. до лишаване от свобода за срок от три години.

По жалбата:

АС-Варна я счита за неоснователна и споделя аргументите на първоинстанционния съд. В допълнение намира нужно да посочи следното:

АС-Варна, произнасяйки се по настоящия спор, се ръководи от становището на ВС, че „действащият НК е възприел принципа на поглъщане наказанията. Това следва от императивната разпоредба на чл.23 от НК, съгласно която, когато с едно деяние са извършени няколко престъпления или ако едно лице извършило няколко отделни престъпления, преди да е имало влязла в сила присъда за което и да е от тях, съдът, след като определи наказание за всяко престъпление поотделно, задължително налага най-тежкото от тях. С разпоредбата на чл.24 от НК е предвидена възможност да се изостави принципът на поглъщането по чл.25-23 от НК, когато наложените наказания са от един и същи вид и да се увеличи общо определеното наказание. Съдът може да използва дадената му възможност само ако приеме, че общо определеното наказание е несправедливо и несъответно на съвкупността от престъпните деяния и второ, че със същото това наказание не

мога да се постигнат целите на наказателната репресия. Само когато съдът констатира наличието на двете едновременно съществуващи предпоставки, може да увеличи наложеното наказание. Следователно дадената на съда възможност не може е произволна и безконтролна и може да се упражни само при наличието на посочените предпоставки. С възможността да се приложи чл.24 от НК не се изоставя принципът за законоустановеност на наказанието. Затова съдът е задължен да мотивира убеждението си.“ (Решение № 500 от 20.VII.1993 г. по н.д. № 195/93., I н.о.). В изпълнение на това АС намира, че ОС – Добрич в достатъчна степен е мотивирал определението си, а и сам ще изложи допълнителни аргументи в тази насока.

Въззивният съд счита, че материалноправните предпоставки за приложението на чл.24 от НК са налице, доколкото наложените наказания са от един и същи вид - лишаване от свобода, както и доколкото се споделя извода на ОС – Добрич, че общото наказание се явява несправедливо по отношение на съвкупността от престъпни деяния.

За да бъде увеличено наказанието е необходимо да се изследва дали определеното общо наказание е несправедливо и несъответно на съвкупността от престъпните деяния и дали със същото не биха могли да се постигнат целите на наказанието по чл.36 от НК.

По отношение на ос.л.А. били постановени общо три определения за одобряване на споразумения, като едното (останало извън съвкупността) е за престъпление по транспорта, а другите две (които били групирани) са с един и същи предмет: по чл.354а от НК – за държане на наркотични вещества без надлежно разрешително с цел разпространение, а в единият от случаите – и с конкретно реализирано разпространение.

Цялостната престъпна дейност обхваща периода от 31.10.2017г. до 16.11.2022г. (общо приблизително пет години).

А тази по групирани наказания – от 03.08.2019г. до 16.11.2022г. (общо около три години и три месеца). Общата стойност на инкриминираните вещи се равнява на 9 412, 22лв. (при средна стойност на МРЗ за страната в периода 2019-2022г. - 635 лв.).

В единият от случаите НВ било значително количество кокаин (с разпространение на част от него на конкретно лице – 34,50 грама), а в другият – различни по вид забранени субстанции: кокаин (4,08 грама), MDMA (0,46 грама), марихуана (2,12 грама), която била в различни количества и с различен процент на активно действащ компонент. В последният случай деянието било извършено в съучастие. От материалите по трите НОХД е

видно, че ос.л.А. не упражнявал обществено полезен труд (в този смисъл и започването на работа след прекъсване на наказанието от страна на прокурора, не може да се разглежда извън призмата за уважаване на жалбата за отмяна на чл.24 от НК). Видно е още, че деянието по НОХД 54/2023г. било извършено, докато все още досъдебното производство по НОХД 500/2023г. било висящо, в процес на разследване, което е знак за липсата на респект към закона и предвидената санкция в преследване на престъпното намерение. Наказанието за престъплението по чл.343 ал.1 б.“б“ от НК било наложено при условията на чл.55 от НК, а тези по двете НОХД по чл.354а от НК били наложени при условията на чл.54 от НК, но на минимума, предвиден в закона, т.е. това сочи, че съдилищата трикратно дали на осъдения шанс за поправяне.

Това съставлява достатъчно основание за определяне на процесната дейтелност като интензивна, резултат от дързост и упорита престъпна воля, затвърдена антисоциална нагласа, както и демонстрация на нежелание за препитаване от законни източници на доходи. Заради това и АС счита, че първоинстанционния съд правилно и законосъобразно достигнал до извод, че определеното общо наказание явно не може да постигнат целите на чл.36 от НК - да превъзпита ос.л. и да го поправи и че се касае за трайно отрицателно отношение към правото и защитените от него обществени отношения, демонстрирано чрез криминална активност и упоритост. Ос.л.А. действително е в млада възраст (на 25 години) и за него все още има шанс да бъде поправен и превъзпитан. И това би могло да се случи с отнеме на възможността да върши други престъпления при една по-дълга изолация от обществото, каквато най-тежкото определено за изтърпяване общо наказание не предлага. Поради това така определеното общо наказание се отчита за правилно увеличено при спазване изискванията на чл.24 НК и отговорно на целите на закона – чл.36 от НК, а като такова - и справедливо. Съдът намира нужно да подчертае още, че увеличението е в синхрон и с практиката на ВКС, според която „наказанието няма за цел причиняване на физическо страдание или унижаване на човешко достойнство, нито е само възмездие за извършено престъпление. То има за цел преди всичко поправяне и превъзпитание на осъдения, да се приучи към спазване на законите и правилата на обществото, не на последно място има за цел да му се въздейства предупредително и му се отнеме възможността да върши други престъпления, а също така, за да се въздейства предупредително и възпитателно и върху другите членове на обществото“. (Решение № 102 от 19.03.1990г. по н.д. № 70/90г., II н.о.). Т.е.

наказанието (в случая със стореното увеличение) не следва да се възприема другояче, освен като целящо да удовлетвори целите на чл.36 от НК. АС преценява, че действително при гореизброените обстоятелства наложеното общо наказание за съвкупността от престъпления в размер на две години лишаване от свобода категорично не е достатъчно за постигане целите на наказателната отговорност. Генералната превенция не е удовлетворена, тъй като наказанието в недостатъчна степен въздейства предупредително по отношение на запретеността на подобни особено опасни престъпни прояви. Индивидуалната превенция също категорично не намира адекватен отговор в наложеното общо наказание. Демонстрираната престъпна мотивираност и целенасоченост за постигане на общественно-опасния резултат изискват по-интензивна по размер санкция, така че по време на изолирането на А. от обществото да се постигне преосмисляне на моралните и етични стандарти в поведението му, да се променят нагласите и да се адаптират към изискванията за законосъобразно поведение (Решение № 126/1990г. на I н.о. на ВС и др.).

Семейното положение на ос.л. било същото и към момента на извършване на деянията и очевидно не е способствало за поправяне на престъпната му нагласа – детето било родено на 12.05.2021г. – т.е. между двете изпълнителни деяния по чл.354а от НК, т.е. дори това важно житейско събитие не повлияло в положителен план на ос.л.

Заради горното и изложеното в жалбата остава несподеляемо от този съдебен състав, оборено е от изложените аргументи на ОС, както и тези на АС във връзка с възраженията във въззивната жалба, поради което и определението на Окръжен съд - Добрич следва да бъде потвърдено изцяло.

Водим от горното и на основание чл.334 т.6 и чл.338 от НПК, съставът на Варненски апелативен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА изцяло определение № 15 от 12.01.2024г. по ЧНД № 530/2023г. по описа на ОС-Добрич.

Решението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____